

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija
Civilās aviācijas administrācija

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2004. GADS

CAA Misija

CAA ir izveidota ar nolūku īstenot valsts civilās aviācijas un lidojumu drošības politiku

CAA vīzija

CAA ir profesionāla, progresīva, korekta un darba tirgū konkurētspējīga organizācija, kas kā līdzvērtīgs, aktīvs biedrs organiski iekļāvusies pasaules un Eiropas civilās aviācijas sistēmā, nodrošinot tai atbilstošu augstu lidojumu drošības līmeni

CAA ģenerāldirektora ziņojums

2004.gads iezīmēja nozīmīgas pārmaiņas Civilās aviācijas administrācijai un visai aviācijas nozarei kopumā. Pirmkārt, tika noņemtas daudzas barjeras brīvai konkurencei Eiropā, kas būtiski palielināja Latvijas aviācijas uzņēmumu iespējas un perspektīvas. Ar gandarījumu jāsaaka, ka praktiski visi uzņēmumi šīs iespējas arī reāli izmanto. Piemēram, aviosabiedrība airBaltic uzsāka regulārus pārvadājumus no Viļņas. Arī citas aviosabiedrības, kas veic kravu pārvadājumus, sekmīgi darbojas Eiropas tirgū.

Otrkārt, iestāšanās Eiropas savienībā atnesa arī būtiskas izmaiņas drošības regulēšanas jomās. Līdz ar iestāšanos Eiropas Savienībā Latvijā bija jāpārņem Eiropas regulējums vairākās jomās, tādās kā aviācijas drošība (security), lidotspēja, tehniskā apkope u.c. Jāsaka, ka arī šīm izmaiņām Civilās aviācijas administrācija un aviācijas uzņēmumi veiksmīgi spēja piemēroties.

Eiropas regulējumā ļoti precīzi ir definētas arī dalībvalstu civilo aviācijas autoritāšu funkcijas un atbildība, kas lika Civilās administrācijai pārstrukturēt savu darbību un palielināt savu administratīvo kapacitāti.

Tomēr vēl pilnībā nav atrisināts jautājums attiecībā uz bijušajā PSRS un NVS valstīs būvētajiem gaisa kuģiem. Civilās aviācijas administrācija ir aktīvi iesaistījusies šīs problēmas risināšanā ar Eiropas aviācijas drošības aģentūru (EASA), kuras kompetencē ir lemt par to turpmāku izmantošanu Eiropā.

Atsevišķi jāpiemin 2004. gada sākumā pieņemto Eiropas Savienības regulu kopumu attiecībā uz Eiropas vienotās gaisa telpas izmantošanu. Šis regulējums nākotnē būtiski izmainīs gan Civilās aviācijas administrācijas, gan A/S Latvijas gaisa satiksme darbību, kā arī Latvijas gaisa telpas struktūru. Esam aktīvi iesaistījušies ieviešanas procesā un tas ir viens no pamatuzdevumiem nākamajiem gadiem.

Viena no prioritātēm Eiropas Savienībā ir aviācijas drošība (security). Šogad Civilās aviācijas administrācija kopā ar aviācijas uzņēmumiem aktīvi darbojās Eiropas Savienības regulu ieviešanā un jau nākošā gada sākumā visās dalībvalstīs, tai skaitā arī Latvijā tiks veiktas Eiropas drošības inspekcijas, lai novērtētu to spēju nepieļaut nelikumīgus iejaukšanās aktus civilās aviācijas darbībā.

Sakarā ar Latvijas iestāšanos NATO, ieguvām drošības garantijas, taču tas uzlika papildus pienākumus un saistības. Liels darbs bija jāveic arī Civilās aviācijas administrācijai un A/S Latvijas gaisa satiksme, nodrošinot gaisa patrulēšanas uzdevumu veikšanā iesaistīto NATO iznīcinātāju lidojumus.

Nākošajā gadā turpināsim iesāktos darbus, kā arī turpināsim aktīvi aizstāvēt Latvijas aviācijas uzņēmumu intereses Eiropas Savienībā. Ņemot vērā straujos aviācijas attīstības tempus ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē, esam pārliecināti, ka Latvijas aviācijas uzņēmumi vēl vairāk izmantos tiem piedāvātās iespējas.

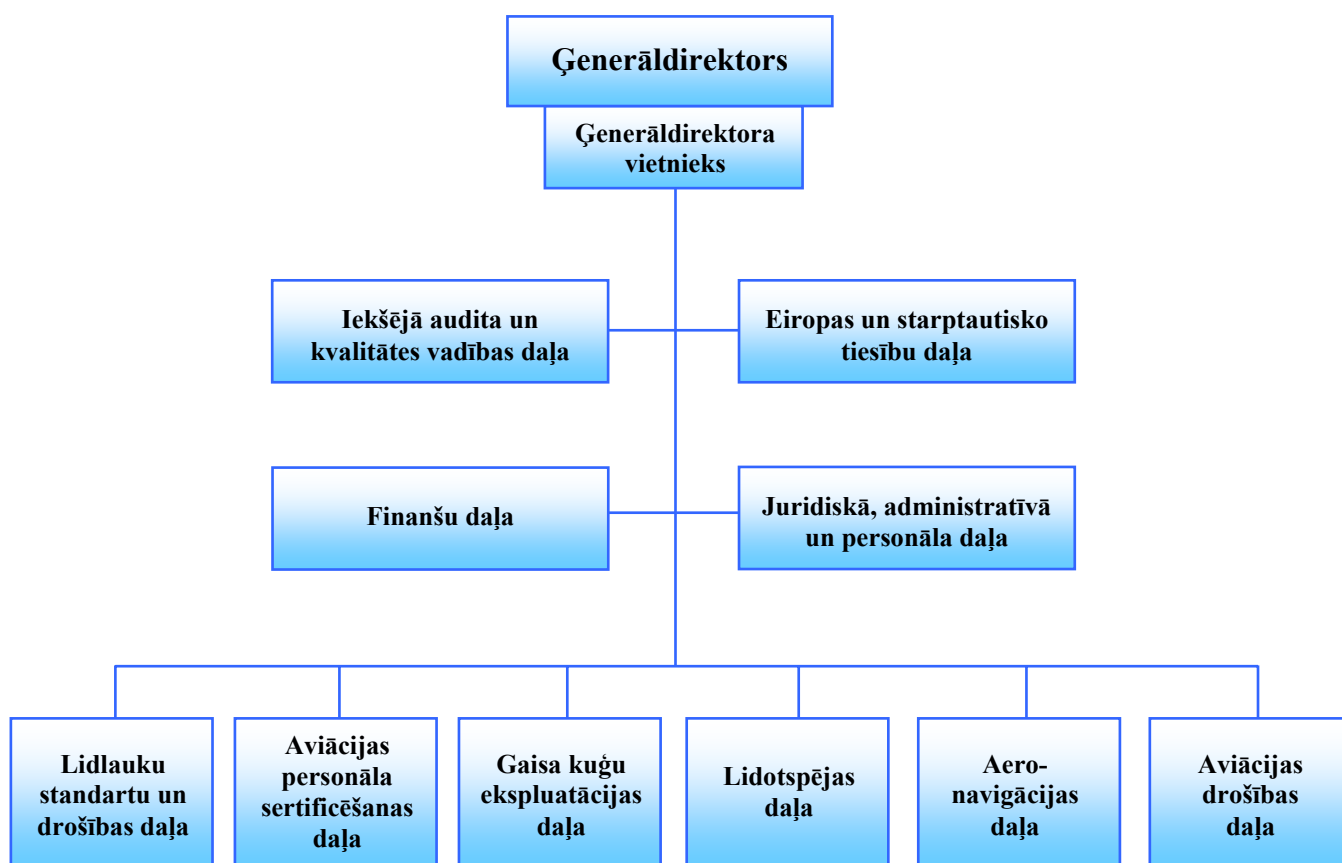
Ģenerāldirektors

Māris Gorodcovs

CAA juridiskais statuss un struktūra

Civilās aviācijas administrācija (turpmāk - CAA) ir valsts pārvaldes institūcija, kas izstrādā civilās aviācijas noteikumus, realizē valsts politiku civilās aviācijas drošības jomā, veic civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu, gaisa telpas un lidlauku izmantošanas drošības uzraudzību un kontrolē Eiropas Savienības, Latvijas Republikas Saeimas, Ministru kabineta, Satiksmes ministrijas un citu valsts pārvaldes institūciju pieņemto lēmumu un normatīvo dokumentu prasību izpildi civilā aviācijā, lai panāktu drošus civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumus nacionālas un ārvalstu sabiedrības interesēs. CAA ir pakļauta Satiksmes ministrijai.

Nozīmīgākie CAA uzdevumi 2004. gadā

- sagatavošanās ES regulu prasību un noteikumu ieviešanai Latvijas civilajā aviācijā, un līdzdalībai Eiropas Savienībā;
- civilās aviācijas lidojumu drošības uzraudzība;
- aviācijas normatīvo dokumentu pilnveidošana;
- ar iestāšanos NATO saistīto valsts uzdevumu izpilde.

CAA daļu funkciju īss apraksts

Aeronavigācijas daļa

Aeronavigācijas pakalpojumu gaisa satiksmes vadības (ATM), aeronavigācijas informācijas (AIS), radiotehnisko un sakaru līdzekļu (CNS), meteoroloģisko (MET), meklēšanas un glābšanas (SAR) drošības uzraudzība un civilās aviācijas radio frekvenču pārvaldība.

Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa

Normatīvo dokumentu izstrāde, gaisa kuģu ekspluatantu sertificēšana, komerciālās un vispārējās nozīmes aviācijas gaisa kuģu lidojumu drošības uzraudzība.

Lidlauku standartu un drošības daļa

Lidlauku būves un ekspluatācijas normatīvo dokumentu izstrāde, lidlauku sertificēšana un to ekspluatācijas pastāvīgā uzraudzība, lidojumu drošību ietekmējošu objektu celtniecības saskaņošana.

Lidotspējas daļa

Latvijas civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrācija, gaisa kuģu lidotspējas apliecību izsniegšana, gaisa kuģu lidotspējas periodisku uzraudzība, tehniskās apkopes organizāciju sertificēšana un periodiska uzraudzība, tehniskās apkopes personāla teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu pārbaude, un tehniskās apkopes personāla apliecību izsniegšana.

Aviācijas personāla sertificēšanas daļa

Gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļu apliecību izsniegšana, aviācijas personāla mācību programmu, mācību kursu, mācību organizāciju apstiprināšana un privātpilotu kursu reģistrēšana, lidmašīnu un trenāžieru eksaminētāju apstiprināšana. Aviācijas medicīnas centru, patstāvīgo aviācijas ārstu eksaminētāju apstiprināšana, aviācijas personāla veselības stāvokļa medicīniskā slēdziena izsniegšana.

Aviācijas drošības daļa

Nacionālās civilās aviācijas drošības programmas prasību izpildes kontrole lidostās un aviosabiedrībās, aviācijas drošības pasākumu kvalitātes kontrole, drošības uzturēšanā iesaistītā personāla mācību programmu izpildes kontrole un bīstamo kravu pārvadājumu uzraudzība.

Finanšu daļa

CAA saimnieciskās un finansiālās darbības plānošana un analīze, grāmatvedības uzskaites nodrošināšana, statistiskās uzskaites veikšana un aviosabiedrību finanšu stāvokļa novērtēšana pirms gaisa kuģu ekspluatanta sertifikāta saņemšanas vai šī sertifikāta pagarināšanas.

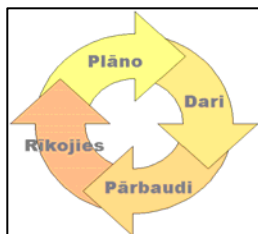
Juridiskā administratīvā un personāla daļa

CAA darbības likumības nodrošināšana, tās tiesību un interešu aizsardzība, darbinieku atlases pasākumu organizēšana un personāla lietu uzturēšana. Rīkojumu un citu tiesisko dokumentu projektu atbilstības novērtēšana, saskaņā ar likumu un noteikumu prasībām, lietvedības organizācijas un saimniecisko funkciju izpildes nodrošināšana. Informatīvo sistēmu izveides un funkcionēšanas nodrošināšana, CAA interneta mājas lapas uzturēšana un tajā iekļaujamās informācijas aktualizēšana.

Eiropas un starptautisko tiesību daļa

Eiropas un starptautisko tiesību normu pārņemšanas un piemērošanas koordinēšana CAA darbībā, starptautisko tiesību normu aviācijas drošības jomā pārņemšanas un piemērošanas problēmu identificēšana, priekšlikumu izstrādāšana to risināšanai, koncepcijas izstrāde starptautisko tiesību aviācijas drošības jomā pārņemšanai, tās īstenošanai un koordinēšanai, kā arī metodiskā vadība.

Iekšējā audita un kvalitātes vadības daļa

Neatkarīga un efektīva CAA iekšējās kontroles sistēmas uzraudzība, kā arī CAA Kvalitātes vadības sistēmas izveidošana, ieviešana un turpmākā uzturēšana.

Būtiskākās pārmaiņas pārskata gadā

2004. gadā Latvijas civilajā aviācijā visbūtiskākās pārmaiņas izraisīja Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā (turpmāk - ES) un NATO, kuru rezultātā pārstāja darboties divpusējie līgumi starp ES valstīm un dalībvalstu aviosabiedrības varēja uzsākt savu darbību visā ES gaisa telpā, būtiski palielinot savstarpējo konkurenci. Šo iespēju izmantoja arī Latvijas nacionālā aviosabiedrība A/S "Air Baltic Corporation", paplašinot lidojumu maršrutu skaitu un palielinot savu gaisa kuģu floti ar Boeing 737-500 lidmašīnām.

Šādas izmaiņas prasīja lielu darbu no CAA, reģistrējot jaunus gaisa kuģus, veicot to lidotspējas novērtēšanu, izsniedzot lidojumu apkalpes locekļu apliecības un atzīstot citu valstu lidojumu apkalpes locekļu apliecības par derīgām lidojumiem ar Latvijas Republikā (turpmāk – LR) reģistrētiem gaisa kuģiem, novērtējot un apstiprinot aviosabiedrības dokumentāciju, kā arī veicot to darbības uzraudzību.

Saistībā ar Latvijas iestāšanos NATO, CAA darbinieki veica virkni pasākumu gaisa telpas un gaisa satiksmes vadības organizēšanai, kas bija nepieciešami, lai nodrošinātu NATO militāro lidmašīnu lidojumus Latvijas teritorijā.

CAA drošības uzraudzībā esošās iestādes

Valsts akciju sabiedrības	VAS "Latvijas Gaisa Satiksme" VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"
Aviosabiedrības, kuras veic regulāros starptautiskos pārvadājumus	A/S "Air Baltic Corporation"
Aviosabiedrības, kuras veic neregulāros starptautiskos pārvadājumus	SIA aviokompānija "Latcharter" Aviosabiedrība SIA "Inversija" SIA „KS AVIA” A/S "Raf-Avia" SIA "VIP AVIA" SIA Profesionālais sporta aviācijas centrs "Rīgas aeroklubs"
Aviosabiedrības, kuras veic speciālos aviācijas darbus	SIA "Baltijas Helikopters" SIA "Baltijas Meridiāns" „Clasic Air"
Pašvaldību lidostas	Liepājas pašvaldības SIA "Aviosabiedrība "Liepāja" Ventpils pašvaldības uzņēmums "Ventpils lidosta"
Privātie lidlauki	V. Upleja lidlauks Ikšķilē
Vispārējās nozīmes aviācija	Sporta un privātie gaisa kuģi

ES tiesību akti

No 2004. gada 1. maija Latvijā stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1592/2002 „Par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi”, kas ES ieviesa pilnīgi jaunu regulējošo sistēmu. Atbilstoši regulai, Eiropas Komisija (turpmāk – EK) pieņēma arī tās īstenošanas noteikumus - Komisijas regulas 1702/2003 un 2042/2003, kas nosaka prasības un procedūras, kuras jāievēro gan aviācijas uzņēmumiem, gan valstu institūcijām, kā arī sadala kompetenci starp ES un tās dalībvalstīm. Ņemot vērā, ka jaunā regulējošā sistēma pašlaik attiecas tikai uz gaisa kuģu lidotspēju un tehnisko apkopi, attiecīgi šīs izmaiņas regulējošajā sistēmā visvairāk iespaidoja tieši CAA lidotspējas daļu. Pēc Latvijas iestāšanās ES, CAA kļuva par valsts kompetento iestādi ES regulu ieviešanai lidotspējas daļas kompetencē esošajās sfērās.

2004. gada aprīlī stājās spēkā ES regulas Nr. 449, 450, 451, 452, nosakot „Vienu Eiropas debesu” noteikumus gaisa telpas organizēšanā un aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanā. CAA ir uzsākusi pasākumus šo regulu prasību ieviešanai.

Saistībā ar kopējo noteikumu ieviešanu civilās aviācijas drošības jomā, kuru Eiropas Kopienas valstīm izvirza 2002. gadā pieņemtā EK Regula, tika pabeigts pārstrādātas Nacionālās civilās aviācijas drošības programmas projekts iesniegšanai apstiprināšanā Ministru kabinetā.

Civilās aviācijas administrācija valsts aviācijas sistēmā un drošības uzraudzības funkciju izpilde

CAA vieta aviācijas sistēmā un tās funkcijas ir noteiktas likumā „Par aviāciju”, kuru ietvaros CAA veica lidojumu drošības uzraudzību visās lidojumu drošības uzraudzībai pakļautajās organizācijās un vispārējās nozīmes aviācijā. CAA 2004. gada laikā veica uzraudzības auditus un inspekcijas, aviosabiedrību, lidlauku un gaisa satiksmes vadības organizāciju darbības jomās. Auditu rezultātā, novērtējot gaisa kuģu ekspluatantu uzraudzības inspektoru konstatētās neatbilstības, tika pieņemti lēmumi ierobežot vai pārtraukt gaisa kuģu ekspluatantu darbību, lai saglabātu, prasībām atbilstošu, aviācijas darbības drošības līmeni.

CAA personāla komplektēšana, izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana

CAA personāla komplektēšanas prasību ievērošana

CAA personāla komplektēšana noritēja atbilstoši CAA darbinieku atlases sistēmas kritērijiem, 2004. gadā izsludinot divus publiskos konkursus uz vakantajām vietām un darbā pieņemot 5 jaunus darbiniekus, no kuriem meteoroloģiskā nodrošinājuma inspektors un gaisa telpas izmantošanas koordinators papildināja Aeronavigācijas daļu. Izsludinātais konkurss uz vakantajām gaisa satiksmes vadības inspektoru vietām diemžēl problēmu neatrisināja, tādēļ tika pieņemts lēmums sākot ar 2005. gadu nepieciešamos darbiniekus sagatavot SIA „ANS” mācību centrā, kopā ar kārtējo VAS „Latvijas gaisa satiksme” dispečeru grupu.

2004. gadā CAA strādāja **41 darbinieks**. No tiem 26 darbinieki bija CAA tehniskais personāls, kura pienākumos ietilpst drošības uzraudzības funkciju veikšana. Tehniskā personāla vidējā darba pieredze CAA līdz 2004. gada 31. decembrim bija **5 gadi un 8 mēneši**, kas apliecina CAA darbinieku lielo pieredzi, tiem uzticēto funkciju veikšanā.

2004. gadā darba attiecības ar CAA pārtrauca divi darbinieki.

CAA personāla mācības un kvalifikācijas paaugstināšana

Iestājoties ES un NATO Latvijas civilās aviācijas sistēmā notika izmaiņas, kas bija saistītas ar civilās aviācijas darbības brīvu paplašināšanos visā ES teritorijā, tādēļ, lai arī CAA atbildībā esošajās sfērās nodrošinātu atbilstību jaunajām prasībām, CAA 2004. gadā bija jārealizē jauna tehniskā personāla mācību un kvalifikācijas paaugstināšanas programma personāla sertificēšanas, gaisa kuģu ekspluatācijas, gaisa kuģu lidotspējas, lidlauku, aeronavigācijas un aviācijas likumdošanas sfērās.

CAA, personāla kvalifikācijas paaugstināšanai un ar tiem saistītajiem komandējumu izdevumiem, veltīja **4 %** no kopējiem uzturēšanas izdevumiem 2004. gadā.

CAA daļa	Mācību vieta	Kursu skaits
Personāla sertificēšanas daļa	Holande, Austrija, Vācija, Igaunija	6
Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa	Latvija, Nīderlande, Zviedrija, Vācija	6
Lidotspējas daļa	Holande Beļģija	13
Lidlauku standartu un drošības daļa	Itālija	1
Aeronavigācijas daļa	Beļģija, Francija	5
Aviācijas drošības daļa	Beļģija, Slovēnija	3
	Kopā:	34*

* viens cilvēks var būt apmeklējis arī vairākus kursus

Personāla un organizāciju sertifikācija, apstiprināšana, pastāvīgā uzraudzība un sertifikātu derīguma termiņa pagarināšana

CAA personāla un organizāciju sertifikāciju, apstiprināšanu, pastāvīgo uzraudzību un sertifikātu pagarināšanu veica šādās jomās:

- aviācijas personāls;
- gaisa kuģu ekspluatācija;
- gaisa kuģu lidojumu derīgums;
- gaisa kuģu tehniskā apkope;
- lidlauku ekspluatācija un drošība;
- aeronavigācijas pakalpojumi.

Gaisa kuģu ekspluatācijas uzraudzība

Izpildot gaisa kuģu ekspluatantu sertificēšanas un pastāvīgās uzraudzības programmu, tika veikti auditi un inspekcijas, noteiktā lidojumu drošības līmeņa uzturēšanai.

Saskaņā ar inspekciju un auditu programmām, tika pārstrādātas lidojumu drošības programmas un ieviesti grozījumi gaisa kuģu ekspluatantu rokasgrāmatās, lai kontrolētu lidojumu drošības dokumentācijas sistēmas ieviešanu aviosabiedrībās.

Saskaņā ar gaisa kuģu ekspluatantu uzraudzības programmu mērķiem, tika veikta gaisa kuģu ekspluatantu kvalitātes pārvaldības sistēmas uzraudzība un novērtējums lidojumu organizēšanā un veikšanā, atbilstoši JAR-OPS 1, JAR-OPS 3, Darbības rokasgrāmatas, ekspluatanta Tehniskās apkopes vadības ekspozīcijas, kā arī ekspluatanta un CAA noteiktajām papildu prasībām. 2004. gadā, atbilstoši minētajām prasībām, tika pārsertificēta SIA aviokompānija „Latcher” un no jauna sertificēta aviosabiedrību SIA „K.S. AVIA”.

2004. gadā Gaisa kuģu ekspluatācijas un lidotspējas daļa veica šādas darbības: sagatavoja Latvijas pozīciju sakarā ar EK regulu izstrādi; apkopoja, izstrādātāja un ieviesa civilās aviācijas terminus; piedalījās starptautisko civilās aviācijas institūciju (ICAO, JAA, ECAC-SCAAR) darbībā; izstrādāja normatīvo aktu projektus; ieviesa helikopteru ekspluatācijas noteikumus; sadarbībā ar sporta federācijām un aviācijas klubiem, izstrādāja akrobātisko lidojumu noteikumu projektu un izpletlēcšanas instrukciju; izstrādāja metodiskus norādījumus un rekomendācijas, par kvalitātes pārvaldības sistēmas izveidošanu, dokumentu uzkrāšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu; ieviesa grozījumus ekspluatācijas direktīvā, par gaisa kuģu instrumentu un aprīkojuma atbilstību lidojumu veikšanai ECAC valstu gaisa telpā.

Par lidojumu noteikumu pārkāpumiem, tika sastādīti Administratīvo pārkāpumu protokoli vispārējās aviācijas un aviācijas sporta organizācijās.

Daļas inspektori veica inspekcijas SIA „ANS Mācību centrs”, sporta organizācijās „Rīgas ekstremālo sporta veidu klubs” un „Daugavpils izpletņlēcēju sporta klubs”, lai noteiktu to atbilstību sporta organizācijām noteiktiem kritērijiem, kā arī veica pasākumus, lai atjaunotu personāla zināšanas par Latvijas gaisa telpas struktūru un minimālām prasībām lidojumu veikšanai.

Gaisa kuģu ekspluatācijas inspektori veica pārbaudes lidojumus, kā arī piedalījās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanā.

SAFA programmas ietvaros tika veiktas 3 ārvalstu gaisa kuģu aprīkojuma, apkalpju un dokumentācijas atbilstības inspekcijas.

Gaisa kuģu lidojumu derīguma uzturēšanas un to tehniskā apkopes uzraudzība

2004. gada aprīlī CAA tika veikts Kopējo aviācijas institūciju (JAA) tehniskās apkopes standartizācijas (MAST) audīts, kurā tika atklātas vairākas neatbilstības, kas gada laikā tika novērstas. Grūtības sagādāja lidotspējas daļas nepietiekamais nodrošinājums ar tehnisko personālu un ar bijušajā PSRS ražoto gaisa kuģu tehnisko apkopi saistītās neatbilstības.

Ieviešot EK regulas 1702/2003 nosacījumus, no 2004.gada 28. septembra tika uzsākta jaunu apliecību par derīgumu lidojumiem/lidojumderīguma sertifikātu un trokšņa līmeņa sertifikātu izsniegšana, atbilstoši ES noteiktajām procedūrām.

Īstenojot regulas 2042/2003 II pielikuma nosacījumus, līdz 2004.gada 28. novembrim notika visu komerciālā gaisa transporta gaisa kuģu tehniskās apkopes organizāciju pārsertificēšana atbilstoši Part 145 nosacījumiem, saskaņā ar ES noteiktajām procedūrām.

Atbilstoši EK regulu pielikumu B iedaļām 2042/2003 un 1702/2003 tika papildinātas sertifikācijas procedūras.

Ar CAA ģenerāldirektora rīkojumiem tika noteikti ES atļautie pārejas periodi, dažu Komisijas regulu punktu ievērošanai.

2004. gadā CAA turpināja piedalīties JAA Tehniskās apkopes darba grupas (MST) darbā, līdz pat tās likvidācijai, sakarā ar EASA nodibināšanu, pēc kā CAA uzsāka aktīvu piedalīšanos EASA rīkotajās sanāksmēs par gaisa kuģu lidotspējas un tehniskās apkopes jautājumiem.

Ņemot vērā problēmas, kuras varētu rasties gadījumā, ja gaisa kuģu tehnisko apkopi nāktos veikt ārpus ES teritorijas, kur nav pieejamas Part 145 apkopes organizācijas, ar CAA ģenerāldirektora rīkojumu, atbilstoši regulas 1592/2002 nosacījumiem, tika piešķirts izņēmums, kuru EK, tā Latvijas 2004. gada aprīļa variantā, noraidīja, un to nācās atcelt. Turpinot darbu ar EASA un EK par iespējamo izņēmumu piešķiršanu, tika panākta vienošanās, kas apmierina Komisiju.

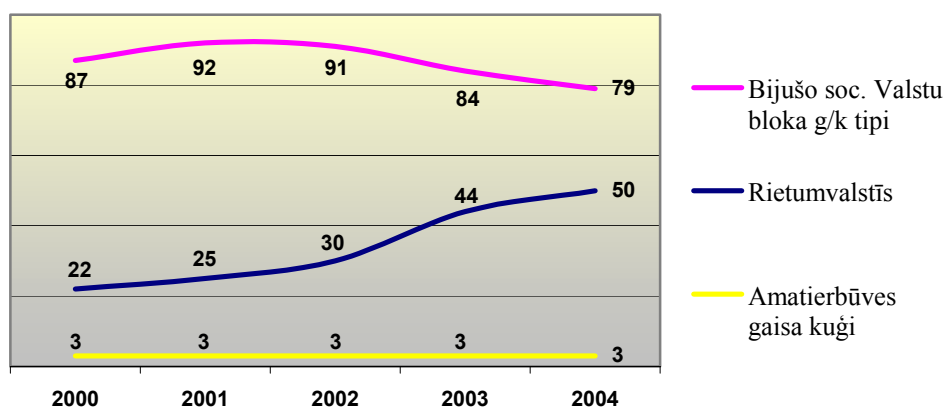

2004. gadā Lidotspējas daļas darbinieki, CAA drošības uzraudzības gada plāna ietvaros, veicot atbilstības tehnisko novērtēšanu un dokumentu sagatavošanu, izdarīja 214 tehniskos slēdzienus un sagatavoja 45 ģenerāldirektora rīkojumus, tai skaitā 17 par gaisa kuģu reģistrāciju.

Lidotspējas daļas funkcijās ietilpst Latvijas civilo gaisa kuģu reģistra uzturēšana, kurā 2004. gadā bija 133 gaisa kuģi un no jauna tika reģistrēti 17 gaisa kuģi, ieskaitot piecus gaisa kuģus Boeing 737-500. Informācija par reģistrētajiem gaisa kuģiem ir apkopota sekojošajā tabulā.

Gaisa kuģi	2003	2004
Gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu (MTOM) virs 5700 kg	39	41
Gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu (MTOM) zem 5700 kg	40	36
Helikopteri	9	9
Planieri	30	30
Karstā gaisa baloni	10	10
Amatierbūves gaisa kuģi	3	3
Kopā:	131	132

No 132 LR reģistrētajiem gaisa kuģiem, 34 bija spēkā esošas apliecības par lidojumu derīgumu, savukārt 79 nebija EASA lidojuma derīguma sertifikātu, kas pēc 2007. gada 28. marta radīs problēmas ar lidojuma derīguma apliecināšanu.

CAA lidotspējas daļa pārskata gadā:

- lidotspējas uzturēšanas uzraudzības jomā veica 79 gaisa kuģu lidotspējas izvērtēšanas inspekcijas, no 28. septembra šajā jomā piemērojot ES procedūras.;
- tehniskās apkopes uzraudzības jomā veica 11 gaisa kuģu tehniskās apkopes organizāciju un 9 komerciālā gaisa transporta ekspluatantu novērtēšanas tehniskās apkopes inspekcijas;
- pārsertificēja visas gaisa kuģu tehniskās apkopes organizācijas atbilstoši ES noteikumiem (Part 145), attiecīgi:
  - veicot 11 tehniskās apkopes organizāciju pilnas inspekcijas, konstatējot 130 neatbilstības normatīvo dokumentu prasībām;
  - veicot 9 komerciālā gaisa transporta ekspluatantu pilnas inspekcijas, konstatējot 49 neatbilstības;
  - apstiprinot gaisa kuģu tehniskās apkopes programmas vai to izmaiņas 21 gaisa kuģim;
  - apstiprinot gaisa kuģu tehniskās apkopes organizāciju ekspozīcijas vai to izmaiņas 18 organizācijās.
- turpināja EK regulas 2042/2003 III pielikuma (Part 66) prasību ieviešanu, saistībā ar esošo tehniskā personāla apliecību konvertāciju no 2004. gada 28. septembra un jauno apliecību izdošanu no 2005. gada 1. Janvāra;
- sadarbībā ar Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūtu, izstrādāja eksāmenu datu bāzi, atbilstoši Part 66 prasībām.

Lidlauku ekspluatācija un drošība, lidlauku ekspluatantu darbības uzraudzība

Lidlauku sertifikācijas un pastāvīgās uzraudzības programmas ietvaros Lidlauku standartu un drošības daļa 2004. gadā pagarināja sertifikātu derīguma termiņus lidlaukiem „Rīga”, „Liepāja”, „Ventspils” un sertificēja vienu vispārējās aviācijas lidlauku Ikšķilē.

2004. gadā tika novērtēts lidlauks „Ventspils” instrumentālo lidojumu lidlauka prasībām un piešķirts instrumentālo lidojumu lidlauku statuss.

Lidlauku standartu un drošības daļa, lidojumu drošības līmeņa paaugstināšanai:

- izstrādāja un publicēja informatīvo cirkulāru „Par gaisa kuģu lidojumiem bīstamu šķēršļu marķēšanu un apgaismošanu”;
- izstrādāja instrukcijas, civilo lidlauku ekspluatantiem, drošības pārvaldības sistēmas izveidošanai un ieviešanai;
- Civilo lidlauku derīguma normās iestrādāja grozījumus un papildinājumus atbilstoši grozījumiem un papildinājumiem Čikāgas Konvencijas 14. Pielikumā;
- konsultēja Gaiļezera slimnīcas helikopteru lidlauka ekspluatantu par lidlauka sertifikācijas procesu un sertifikācijas dokumentu sagatavošanu;
- veica četrus lidlauku pakalpojumu sniedzēju plāna un divas papildu inspekcijas lidostās „Rīga”, „Liepāja”, „Ventspils” un vienā vispārējās aviācijas lidlaukā „Ikšķile”, novērtējot lidlauku darbības drošības kritiskos elementus:
  - lidlauku iekārtu;
  - lidlauku plānojuma;
  - lidlauku dienestu un personāla atbilstība standartiem un praksei;
  - veicamo procedūru atbilstība lidojumu drošības prasībām,inspekciju laikā, sniedzot konsultācijas lidlauku ekspluatantiem, par lidlauka drošības pārvaldības sistēmas izveidošanu, ekspluatācijas procedūru pilnveidošanu un konstatēto trūkumu novēršanu;
- sadarbībā ar VAS „Latvijas Gaisa Satiksme” Aeronavigācijas informācijas nodaļu, tika konsultēti lidlauku ekspluatanti, par informācijas apmaiņas sistēmas izveidošanu starp lidlauku ekspluatantiem un Aeronavigācijas informācijas dienestu, kā arī uzsākta Maršruta šķēršļu elektroniskā reģistra izveide;
- tika veiktas būvju, aizsargapgaisojuma un marķējuma saskaņošanas un pieņemšanas procedūras, 102 gaisa kuģu lidojumiem bīstamiem un potenciāli bīstamiem objektiem visā Latvijas teritorijā, kā arī tika atjaunināta informācija par lidlauka rajona šķēršļiem.

Personāla sertificēšana

CAA veica aviācijas personāla sertificēšanu, šādās kategorijās:

- gaisa kuģu apkalpes locekļi;
- gaisa kuģu tehniskās apkopes personāls;
- gaisa satiksmes vadības dispečeri.

Aviācijas personālam izsniegtās apliecības

Aviācijas personāla kategorijas	2003	2004
Gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļi:		
- komercpiloti	59	63
- privātpiloti	78	90
- transporta piloti	105	116
- lidotāji inženieri	27	30
- planieru piloti	18	18
- stūrmaņi	17	18
- motodeltoplānu piloti	22	30
- brīvo gaisa balonu piloti	7	2
- radiotelefonu operatori	7	11
- piloti, kam izsniegti derīguma sertifikāti	51	165
Kopā:	391	543
Aviācijas personāla veselības apliecības		
- I klase	319	321
- II klase	90	121
- II klase (stjuartes)	81	125
- III klase (gaisa satiksmes vadības dispečeri)	44	45
Kopā:	534	612
Gaisa kuģu tehniskās apkopes personāls		
Gaisa kuģu tehniskās apkopes personāla apliecības	136	172
Gaisa satiksmes vadības dispečeri:		
Sertificēti dispečeri kopā	60	58
Kvalifikācijas atzīmes:		
- Pieejas gaisa satiksmes dispečeri	32	32
- Gaisa satiksmes centra dispečeri	42	41
- Torņa dispečeri	17	17
Kopā:	91	90

Aeronavigācijas pakalpojumu drošības uzraudzība

1. Gaisa satiksmes pārvaldība

Gaisa satiksmes vadības dispečeru dienesta darbības uzraudzība, galvenokārt, notika izmantojot dispečeru zināšanu eksāmenus, kā arī incidentu gadījumos analizējot darba tehnoloģijas izpildi un nosakot attiecīgus profilaktiskos pasākumus, šādu incidentu atkārtošanās novēršanai.

2. Aeronavigācijas informācija (AIS)

Aeronavigācijas informācijas pakalpojumi tika sniegti saskaņā ar ICAO 15. Pielikuma prasībām. AIS jomā CAA veica uzraudzību, bet informācijas sniegšanas un izplatīšanas funkcijas veica VAS „Latvijas gaisa satiksme” AIS struktūrvienība, kas sadarbībā ar CAA, izdeva Latvijas aviācijas publikāciju (AIP) un ieviesa izmaiņas tajā, publicēja lidojumiem svarīgo informāciju (NOTAM) par izmaiņām gaisa telpas struktūrā. 2004. gadā tika turpināta kartogrāfiskās informācijas sagatavošana un veikti aeronavigācijas pētījumi.

3. Meklēšana un glābšana (SAR)

VAS „Latvijas gaisa satiksme” Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra darbību CAA pārraudzīja 2004. gadā veicot 2 centra darbības pārbaudes.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 674 „Par cilvēku meklēšanu un glābšanu aviācijas un jūras avārijas gadījumā” prasībām, kopā ar Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra speciālistiem, tika izstrādāts un apstiprināts Operatīvais meklēšanas un glābšanas rīcības plāns, kā arī tika pārskatīts un noslēgts Savstarpējās sadarbības plāns ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kas ir galvenā institūcija sauszemes negadījumu seku likvidēšanā.

4. Radiotehnisko un sakaru līdzekļi

2004. gadā CAA radiotehniskā aprīkojuma nodaļa turpināja noteikumu izstrādi un grozījumu ieviešanu spēkā esošajos normatīvajos noteikumos:

- sakaru un aeronavigācijas apkalpošanas noteikumi;
- aeronavigācijas radio frekvenču spektra izmantošanas noteikumi;
- balss sakaru sistēmu noteikumi;
- civilās aviācijas radio frekvenču pārvaldības noteikumi.

Sadarbībā ar LR Elektrosakaru direkciju (ESD) un ICAO Eiropas reģionālo aviācijas frekvenču pārvaldības grupu, CAA veica Aviācijas spektra frekvenču pārvaldību Latvijā, atbilstoši starptautiskajām prasībām un ievērojot Latvijas nacionālās intereses. Tika uzsākta aviācijas frekvenču (COM) tabulās reģistrēto frekvenču datu sakārtošanas procesu atbilstoši ICAO piedāvātajām sakārtošanas procedūrām.

Ārvalstu pieprasījumu ietvaros, gada laikā, izmantojot aviācijas frekvenču pārvaldības datorprogrammu, pārbaudītas vairāk par 800 aviācijas frekvencēm un sniegti atbilstošie saskaņojumi.

CAA Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļa veica visu 15 Latvijā esošo radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru objektu 15 plāna inspekcijas un 2 papildus atkārtotās inspekcijas, pārbaudot 105 radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļus Rīgas, Liepājas, Ventspils, Daugavpils, Cīravas, Ērgļu un Trakšu radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru objektos.

2004. gada maijā notika CAA drošības uzraudzībā esošās VAS „Latvijas gaisa satiksme” organizatoriskā un strukturālā reorganizācija. VAS „Latvijas gaisa satiksme” pārņēma aviācijas radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļu tehnisko nodrošināšanu savā jurisdikcijā no SIA „Aeronavigācijas serviss”, izveidojot savu radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļu tehniskās ekspluatācijas dienestu. CAA atbalstītās un saskaņotās reorganizācijas laikā netika pieļauti aeronavigācijas pakalpojumu pārtraukumi un bija saglabāts augsts radiotehnisko un sakaru līdzekļu darbaspēju līmenis.

VAS „Latvijas gaisa satiksme” radiotehnisko un sakaru līdzekļu inspekciju laikā tika konstatēti 59 atklājumi, kuri neiespaido šo līdzekļu darbības drošumu, un no kuriem 36 ir saistīti ar VAS „Latvijas gaisa satiksme” reorganizācijas procesu. Balstoties uz inspekciju rezultātiem un atklājumiem, VAS „Latvijas gaisa satiksme” organizācijai tika sniegtas rekomendācijas darbības drošības paaugstināšanai un dokumentācijas pilnveidošanai, radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļu objektos.

Visiem Latvijā esošajiem VAS „Latvijas gaisa satiksme” radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļiem gada laikā kopā bija konstatētas 29 atteices. Šo līdzekļu bezatteices darbību raksturojošā iekārtu gatavības koeficienta (A) vidējā vērtība visiem atsevišķi novērtētiem līdzekļiem ir 99,82 %, kas pa līdzekļu darbības veidiem ir sadalījušies šādi:

- navigācijas iekārtas – 99,72 %;
- meteoroloģiskās iekārtas – 99,99 %;
- gaisa satiksmes vadības datu apstrādes (ATRACC) iekārtas – 100 %;
- sakaru iekārtas – 99,41 %;
- radiolokācijas iekārtas – 100%.

Realizējot šo līdzekļu rezervēšanas prasības, 2004. gadā visiem aeronavigācijas pakalpojumiem bija garantēts 100% nodrošinājums.

Visa radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļu kopuma vidējā nostrāde uz vienu atteici 2004. gadā bija 6714 stundas.

5. Aviācijas meteoroloģija

CAA veic aviācijas meteoroloģiskā nodrošinājuma kontroli atbilstoši ICAO un Vispasaules meteoroloģijas organizācijas (WMO) prasībām.

2004. gada nozīmīgākais notikums aviācijas meteoroloģijas jomā bija meteoroloģiskā nodrošinājuma funkciju nodošana no SIA „Aeronavigācijas serviss” (ANS) uz VAS „Latvijas Gaisa Satiksme”

2004. gadā CAA:

- veica lidostu „Rīga”, „Liepāja” un „Ventspils” meteoroloģiskā aprīkojuma sertificēšanu, izsniedzot „Iekārtu ekspluatācijas derīguma apliecības”;
- piedalījās automātiskās meteoroloģisko novērojumu sistēmas AW11 uzstādīšanā Lidostā „Liepāja”;
- sadarbībā ar VAS „Latvijas gaisa satiksme” un Latvijas valsts hidrometeoroloģijas aģentūru tika apstiprinātas saskaņotās izmaiņas instrukcijā, par civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu nodrošinājumu ar faktisko laika apstākļu un VOLMET informāciju lidostu „Ventspils”, „Liepāja” un „Rīga” rajonos;
- piedalījās ICAO Eiropas galvenajā mītnē Parīzē notiekošajā konferencē EANPG meteoroloģijas grupā (METG), kas tiek uzskatīta par gada galveno konferenci aviācijas meteoroloģijas jomā.

Lai noskaidrotu patērētāju viedokli par aviācijas meteoroloģiskā nodrošinājuma līmeni Latvijā, tika aptaujātas Latvijas aviosabiedrības. Anketu, ar 32 jautājumiem par meteoroloģisko nodrošinājumu, saņēma visas Latvijas aviosabiedrības, kas veic gan regulāros, gan neregulāros, gan līgumreiskus, kā arī tā tika nosūtīta gaisa satiksmes vadības VAS „Latvijas gaisa satiksme”. Aptaujā netika iesaistītas ārzemju aviosabiedrības, kas veic regulāros reiskus uz Latviju.

Izvērtējot apkopotos rezultātus tika pieņemts lēmums veikt izmaiņas zonālajās prognozēs (GAMET), kā arī SWL karšu formātā un to saturā.

Lidojumu drošības jautājumu atrisināšana

Ikvienā CAA drošības uzraudzības sfērā pastāvīgi tiek risināti lidojumu drošības jautājumi.

CAA Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa lidojumu drošības jautājumu atrisināšanā noteica darbības, kas saistītas ar sistēmas vadības efektivitāti, lidojumu drošības sistēmas pilnveidošanu un nepieciešamo resursu nodrošināšanu, kā rezultātā tika uzlabota dokumentu vadība Gaisa kuģu ekspluatācijas daļā, to koordinēšana un identificēšana kopējā CAA vadības sistēmā un nodrošināta gaisa kuģa ekspluatanta aviācijas nelaimes gadījumu novēršanas un lidojumu drošības programmas, kā arī kvalitātes pārvaldības sistēmas ieviešanas kontrole.

CAA Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa izstrādāja un īstenoja procedūru, par aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu obligātās un brīvprātīgās ziņošanas sistēmas uzraudzību, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.660, kā arī veiktas noteiktas darbības, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/42 prasībām par notikumu ziņošanu civilajā aviācijā.

Radiotehnisko un sakaru līdzekļu ekspluatācijā, pamatojoties uz inspekciju rezultātiem un VAS „Latvijas gaisa satiksme” tehniskās ekspluatācijas speciālistu pieredzi radiolokācijas, aeronavigācijas un sakaru līdzekļu tehniskajā ekspluatācijā, CAA radiotehnisko un sakaru līdzekļu uzraudzības nodaļa sadarbībā ar VAS „Latvijas gaisa satiksme” tehniskās ekspluatācijas speciālistiem apkopojā ierosinājumus grozījumiem “Radiotehnisko sakaru līdzekļu tehniskās apkopes noteikumos”.

Pasākumu uzraudzība aizsardzībai pret nelikumīgu iejaukšanos civilās aviācijas darbībā

2004. gadā tika veikta uzraudzība par drošības pasākumu obligātu piemērošanu aviācijas nozarē vai ar gaisa pārvadājumiem saistītajos uzņēmumos saskaņā ar gada plānoto inspekciju, apsekojumu un testu grafiku, lai aizsargātu civilo aviāciju pret nelikumīgu iejaukšanos tās darbībā. Aviācijas drošības prasības Eiropas mērogā paaugstinājās pēc EK Regulas par kopējiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā stāšanās spēkā. CAA, uzraudzības plānu ietvaros, pievērsa pastiprinātu uzmanību un paaugstināja prasības aviācijas drošības kvalitātes kontrolei. Tika iesākts darbs pie valsts aviācijas drošības kvalitātes kontroles programmas projekta izstrādāšanas.

Aviācijas drošības uzraudzību Aviācijas drošības daļa veica:

- lidostās "Rīga", „Liepāja” un „Ventspils”, kā arī lidlaukā „Ikšķile”;
- aviosabiedrībās: AS "Air Baltic Corporation", SIA "Baltijas Helikopters, SIA "Baltijas Meridiāns", SIA "Inversija", SIA "Aviokompānija Latčarter", AS "RAF - AVIA", SIA "VIP Avia" un SIA "K.S. Avia" saskaņā ar Nacionālo civilās aviācijas drošības programmu un EK aviācijas drošības regulu prasībām;
- 6 kravu un pasta sūtījumu piegādes aģentūrās. Īpaši uzmanība tika pievērsta SIA "Baltijas kravu centrs" un lidostas "Rīga" kravu caurskates struktūrvienību darbībai, kuras praktiski veic visu kravas aģentu piegādāto kravu drošības pārbaudes;
- svarīgākajos aviācijas palīguzņēmumos - pārtikas piegādes uzņēmumā "Riga Catering" un degvielas piegādes uzņēmumos "Neste" un "Golf Stream", lai nodrošinātu drošības prasību pildīšanu un šo pasākumu kvalitātes uzraudzību šajos palīguzņēmumos, kā arī novērstu nesankcionētu piekļūšanu civilās aviācijas objektiem.

CAA sadarbība ar citām institūcijām

Civilā un militārā sadarbība

Latvijai iestājoties NATO 2004. gada 1. aprīlī, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas CAA parakstīja vienošanos ar NATO par šīs organizācijas gaisa kuģu patrulēšanu Baltijas valstu gaisa telpā.

Gaisa telpas patrulēšanas mērķiem Latvijas gaisa telpā tika noteikti pagaidu ierobežoti gaisa telpas rajoni, kuros NATO gaisa telpas patrulēšanas gaisa kuģi veic treniņu lidojumus. Pieaugot nacionālo un NATO militāro lidojumu intensitātei, palielinājās CAA loma lidojumu drošības pārraudzībā un gaisa telpas izmantošanā civilo un militāro lidojumu vajadzībām.

Sadarbība ar Satiksmes ministrijas Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļu

Saskaņā ar ES direktīvas 1994/65/EC prasībām, aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanai, tika izveidota Satiksmes ministrijas Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļa, sadarbībā ar kuru, uzsākta notikumu ziņošanas sistēmas pilnveidošana valstī.

Sadarbība ar Latvijas Republikas Zinātņu akadēmijas terminoloģijas komisiju

Saistībā ar Latvijas iestāšanos ES strauji pieauga nepieciešamība pēc tehniskiem aviācijas terminiem latviešu valodā, kas likumsakarīgi palielināja arī Aviācijas terminoloģijas apakškomisijas, kuras sastāvā ir arī CAA pārstāvji, darba apjomu Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijā. Šajā ietvarā arī tika izskatīti visi Latvijas pusei iesniegtie ES valstu tehnisko noteikumu projekti aviācijas jomā.

Apkārtējās vides aizsardzība

Vides aizsardzības normu ievērošana sāk ieņemt arvien būtiskāku vietu CAA prioritāšu sarakstā, ar mērķi nodrošināt pēc iespējas mazāku aviācijas ietekmi uz apkārtējo vidi, nodrošinot kontroli atbilstoši Starptautiskās civilās aviācijas Konvencijas 16. Pielikuma 1. sējuma „Gaisa kuģu trokšņi” un 2. sējuma „Gaisa kuģu dzinēju emisija” prasībām.

CAA darbības, administrēšanas sistēmas, pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte un uzlabojumi

2004. gadā Iekšējā audita daļa veica iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanu, analīzi un pārbaudi, veicot iekšējos auditus CAA struktūrvienībās par audita rezultātiem un korektīvajām darbībām iesniedzot ziņojumus ģenerāldirektoram. Veikto auditu rezultātu analīze parādīja, ka CAA iekšējās kontroles sistēma strādā apmierinoši un, lai turpinātu pilnveidot CAA darba efektivitāti un kvalitāti, nepieciešams ieviest Kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši LVS EN ISO 9001:2000 standartam, LR Ministru kabineta 2001. gada 4. decembra noteikumiem Nr. 501 "Noteikumi par kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu valsts pārvaldes iestādēs" un citiem dokumentiem.

Pārskata gadā CAA pieņēma lēmumu par starptautisko standartu ISO 9001:2000 „Kvalitātes vadības sistēmas” un LVS EN ISO/IEC 17020:1998 „Galvenie kritēriji dažāda veida institūcijām, kas veic inspekciju” prasību atbilstošas Kvalitātes pārvaldības sistēmas ieviešanu. Sistēmas ieviešana tika noteikta kā prioritāte 2005. gadam.

Realizējot šo lēmumu 2004. gada decembrī CAA tika izveidota Iekšējā audita un kvalitātes vadības daļa, kuras funkcijas, papildus iekšējā audita veikšanai, tika papildinātas ar kvalitātes vadības sistēmas ieviešanai nepieciešamajiem uzdevumiem, nodrošinot CAA darbības kvalitātes paaugstināšanu atbilstoši nacionālajiem un starptautiskajiem standartiem.

Noskaidrojot CAA darbinieku viedokli par esošo situāciju CAA un nepieciešamajiem pasākumiem darbības uzlabošanai tika veikta anonīma anketēšana, kuras rezultāti ir nozīmīgs pamats, lai CAA apzinātu savas vērtības, identificētu vājās vietas un pieņemtu lēmumus par tālākās darbības pilnveidošanu.

CAA darbības pilnveidošanai tika izveidota aviācijas normatīvās un tehniskās literatūras bibliotēka, kurā vienkopus ir koncentrēta visu CAA izmantojamo normatīvo dokumentu kontroleksemplāri un cita literatūra.

CAA plānotās darbības efektīvai kontrolei, tika iegādāta kvalitātes vadības prasībām atbilstoša programmatūra, kas atvieglos auditu un inspekciju vadību un dokumentēšanu, kā arī nodrošinās neatbilstību novēršanas korektīvo darbību realizācijas izsekojamību.

2004. gada maijā CAA iegādājās un ieviesa specifisku programmatūru gaisa kuģu apkalpes locekļu eksaminēšanai un saņēma atļauju no JAA, tās lietošanai Latvijā, izmantojot šīs organizācijas centrālo eksāmenu jautājumu banku, tā panākot Latvijā kārtoto eksāmenu atbilstību JAA prasībām un eksāmenu rezultātu atzīšanu JAA.

2004. gadā CAA pārcēlās uz plašākām telpām, atrisinot jautājumu, par darba telpu platību nepietiekamību esošajam CAA darbinieku skaitam.

Starptautiskie projekti

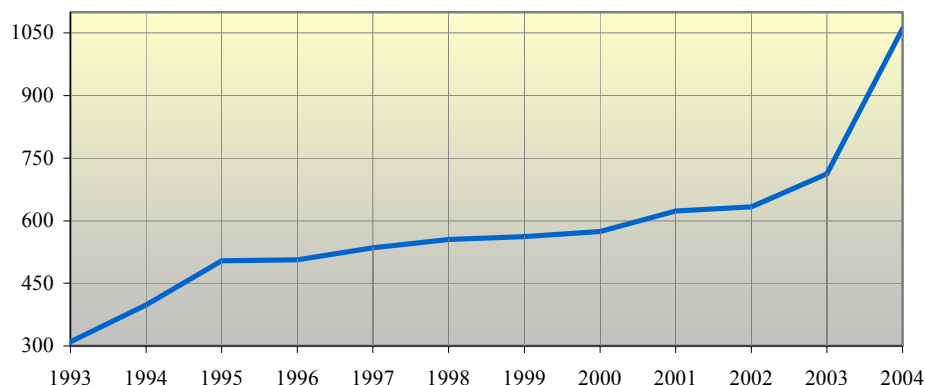
CAA 2004.gada maijā tika uzņemta starptautiskajā Lidlauku drošības regulēšanas struktūrā (GASR) un piedalījās GASR darba un pārvaldības grupas darbā.

GASR tiek izstrādāti vienotie Eiropas lidlauku standarti (JAR AGA).

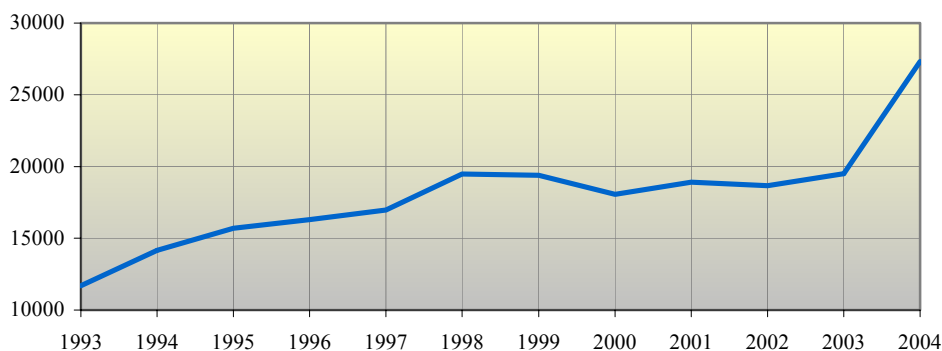
2004. gadā turpinājās Eirokontroles vadītā 8,33 kHz kanālu soļa ieviešanas programma, VHF aviācijas mobilajos sakaros.

CAA prognozes un plāni nākamajam gadam

Izvērtējot aviācijas attīstību Latvijā, varam konstatēt, ka sakarā ar jaunu aviosabiedrību ienākšanu Latvijas aviācijas pakalpojumu tirgū pēc iestāšanās ES konkurences rezultātā samazinājās lidojumu biļešu cenas. Tā rezultātā 2004. gadā notika straujš aviācijas lidojumu skaita un pasažieru apgrozījuma pieaugums, ko apliecina Lidostas “Rīga” dati par pasažieru un lidojumu skaitu tajā.

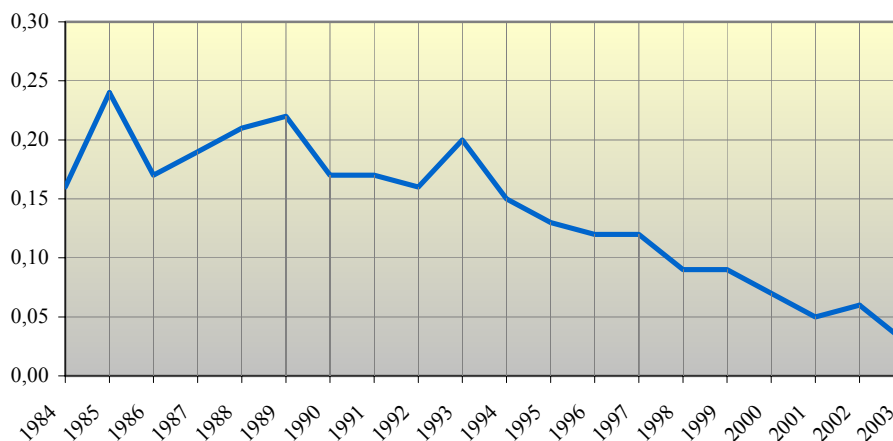
Pasažieru apgrozījums Lidostā “Rīga” (tūkstošos) (dati no Lidostas “Rīga” mājaslapas)

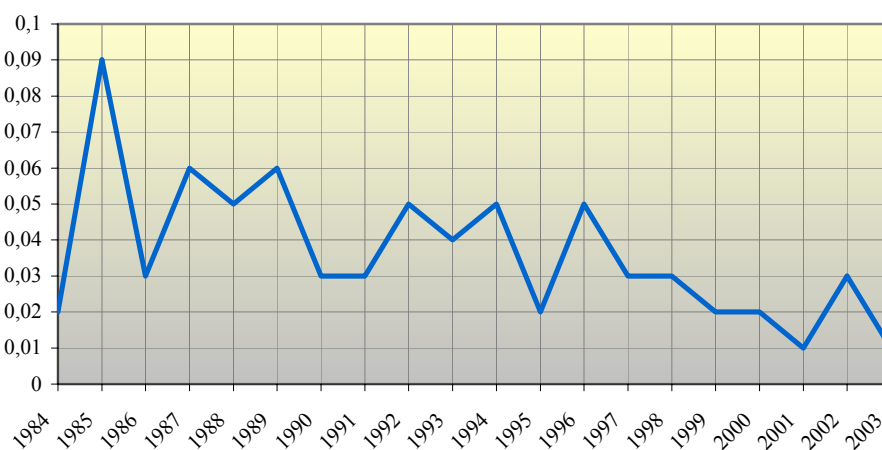
Lidojumu skaits Lidostā “Rīga” (dati no Lidostas “Rīga” mājaslapas)

Globālā mērogā tiek prognozēts, ka komerciālie gaisa pārvadājumi turpmākajos desmit gados divkāršosies, kas var novest pie aviācijas negadījumu skaita palielināšanās līdzīgos apmēros, ja negadījumu rādītājs paliek nemainīgs. Tāpēc, lai panāktu kopējo aviācijas negadījumu skaita samazināšanos, jāuztur šīs arvien pieaugošās civilās aviācijas lidojumu un aviācijas drošību prasības. Tādēļ ir jāsamazina aviācijas negadījumu rādītājs līdz ICAO noteiktajam līmenim, uz ko pastāvīgi pilnveidojoties tiecas aviācija gan pasaulē kopumā, gan arī Latvijā.

Letālu aviācijas negadījumu skaits uz 100 miljoniem gaisa kuģu nolidotajiem kilometriem, 1984. g. -2003. g. (regulāri pārvadājumi) (ICAO dati)

Bojā gājušie pasažieri uz 100 mlj. nolidotajiem pasažieru kilometriem, 1983. g. – 2002. g. (regulāri gaisa pārvadājumi)

CAA darbības mērķi un to sasniegšanai nepieciešamie uzdevumi:

Lidojumu drošība

Sadarbībā ar Eiropas reģionālajām aviācijas organizācijām sasniegt un uzturēt pārējām ES dalībvalstīm atbilstošu lidojumu drošības līmeni.

Pastāvīgas lidojumu drošības nodrošināšanai CAA:

- novērtēs esošo un topošo lidlauku atbilstību tiem izvirzītajām prasībām no jauna izsniedzot vai pagarinot lidlauku derīguma sertifikātus;
- novērtēs gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objektu ietekmi uz lidojumu drošību un saskaņos šādu objektu būvi vai pārbūvi;
- izveidos maršruta šķēršļu elektronisko reģistru sadarbojoties ar Aeronavigācijas informācijas dienestu;
- uzsāks gaisa kuģu tehniskas apkopes personāla apliecību izsniegšanu, atbilstoši ES Komisijas regulas 2042/2003 III pielikuma prasībām;
- uzraudzīs gaisa kuģu ekspluatantu darbību, atbilstoši Eiropas Padomes Regulas Nr.3922/91 – EU OPS noteiktajām prasībām;
- piedalīsies aeronavigācijas informācijas datu publicēšanas stratēģijas (EAD) izveidē un operatīvās grupas darbībā.

Aviācijas drošība

Nodrošināt Eiropas Savienības un citām starptautiski noteiktām aviācijas drošības prasībām atbilstošu aviācijas drošības pasākumu pilnīgu ieviešanu Latvijas Republikā cīņai pret nelikumīgu iejaukšanos civilās aviācijas darbībā.

Arvien pieaugošas aviācijas drošības nodrošināšanai CAA:

- piedalīsies Eiropas Komisijas Enerģētikas un transporta ģenerāldirektorāta Aviācijas drošības Komitejas sēdēs;
- sagatavos sertificētu nacionālo auditoru ES organizētajos mācību kursus, lai piedalītos Eiropas Komisijas inspektoru komandā;
- paaugstinās darbinieku kvalifikāciju ECAC/TAIEX darba semināros par pasažieru un viņu bagāžas piederības saskaņošanas jautājumiem un bīstamo priekšmetu projicēšanas (TIP) jaunākajām tehnoloģijām;
- novērtēs aviācijas drošības uzraudzību aviācijas palīguzņēmumos, kravu un pasta sūtījumu piegādes aģentūrās, aviosabiedrībās, lidostās un lidlaukos.

Darbības efektivitāte

Izveidot un uzturēt efektīvu civilās aviācijas darbības drošības pārvaldības sistēmu.

Savas darbības efektivitātes uzlabošanai CAA:

- ieviesīs automatizēto lietvedības, personāla un vadības sistēmu „Impulss”;
- organizēs CAA amatu klasificēšanu atbilstoši valsts tiešo pārvaldes amatu katalogam;
- izstrādās nepieciešamos dokumentus CAA reorganizēšanai par valsts aģentūru;
- ieviesīs Kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši ISO 9001: 2000 standarta prasībām;
- ieviesīs CAA darbības riska analīzi;
- veiks lidojumu drošības pārvaldības sistēmu regulāru pārskatīšanu.

CAA darbinieki

Ieviest efektīvu starptautiskajām prasībām atbilstošu darbinieku atlasē, mācību un kvalifikācijas uzturēšanas sistēmu, kā arī nodrošināt nepieciešamos priekšnosacījumus CAA konkurētspējai darba tirgū.

Darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai un nepieciešamo speciālistu komplektācijai CAA:

- novērsīs EASA auditu laika atklāto neatbilstību, nokomplektējot lidotspējas daļu ar atbilstošas kvalifikācijas nepieciešamajiem darbiniekiem;
- izstrādās un ieviesīs darbinieku motivēšanas sistēmu;
- izveidos un uzturēs darbinieku apmācības un kvalifikācijas uzturēšanas programmas:
  - angļu valodas kvalifikācijas celšanas kursi;
  - darbinieku praktiskās pieredzes iegūšana Eiropas standartiem atbilstošas tehniskās apkopes un lidotspējas novērtēšanas vidē - it īpaši citu ES dalībvalstu institūcijās;
  - eksaminētāju teorētisko zināšanu un praktiskās eksaminēšanas lidojumu izpildes māksas un profesionalitātes atbilstība eksaminētāju sagatavošana pildāmajām funkcijām;
  - pieredzes apmaiņas semināri.

Aviācijas nozare

Ar kopējo standartu vienlīdzīgu piemērošanu un esošo normatīvo dokumentu bāzes regulāru pārskatīšanu un pilnveidošanu nodrošināt Latvijas civilās aviācijas uzņēmumiem un personālam vienlīdzīgas iespējas kopējā aviācijas pakalpojumu tirgū.

Aviācijas nozares normatīvās bāzes pilnveidošanai CAA:

- izstrādās grozījumus un papildinājumus Krimināllikumā " Paredzot atbildību par nelikumīgas iejaukšanās aktiem civilās aviācijas darbībā";
- izstrādās grozījumus likumā " Par aviāciju" saistībā ar gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objektu būvi, pārbūvi, ierīkošanu un izvietojumu;
- saskaņos ar iesaistītajām ministrijām un iesniegs Ministru kabinetā apstiprināšanai, EK prasībām atbilstošu Nacionālās civilās aviācijas drošības programmas projektu;
- izstrādās civilās aviācijas drošības kvalitātes kontroles pamatprogrammu (Valsts programmu) un Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par civilās aviācijas drošības garantēšanai nepieciešamo pasākumu kompleksu";
- iestrādās grozījumus un papildinājumus LR Civilo lidlauku derīguma normās, atbilstoši Čikāgas Konvencijas ICAO 14. Pielikuma grozījumiem un papildinājumiem;
- piemēros ES Komisijas regulas 2042/2003 I pielikuma prasības komerciālā gaisa transporta ekspluatantu sertificēšanā;
- izveidos mehānismu, ziņojumu par notikumiem, savākšanai, izvērtēšanai, apstrādei un glabāšanai, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/42/EK, par ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā 5. pantu;
- izstrādās pirmslidojuma/pēclidojuma pārbaužu noteikumus un procedūras trešo valstu lidmašīnām, kas nolaižas dalībvalsts lidostās Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/36/EK par Kopienas lidostas izmantojošo trešo valstu gaisa kuģu drošību 1. pantu;
- izstrādās mācību programmas aviācijas sporta veidu personālā mācībām, veiks grozījumus normatīvajos aktos par ultravieglu, kā arī ICAO un JAR noteikumus neiekļauto lidaparātu reģistra izveidošanu Latvijā, un privātpilotu sertificēšanas procedūrās iesaistot šajā darbā SSO „ Latvijas aeroklubs”, „Latvijas lidotāju un lidaparātu īpašnieku asociāciju”, aviācijas sporta federācijas un klubus;
- izveidos uzraudzības sistēmu privātpilotu kvalifikācijas, lidojumu noteikumu ievērošanas kontroles veikšanai;
- organizēs ES regulu Nr. 449, 450, 451, 452 par „Vienu Eiropas debesu” noteikumu ieviešanu gaisa telpas organizēšanā un aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanā;
- sagatavos Ministru kabineta noteikumu projektus, aviācijas nozarei nepieciešamo ES Direktīvu ieviešanai.

LR Satiksmes ministrijas Civilās aviācijas administrācijas finansējums un tā izlietojums

Saturs

1. LR SM Civilās aviācijas administrācijas finansējums un tā izlietojums.
2. 1.Pielikums. Informācija par Civilās aviācijas administrācijas līdzekļu izlietojumu 2004.gadā.

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos) 1.tabula.

CAA līdzekļu izlietojums. 2.tabula.

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi ieņēmumi. 3.tabula.

Dalības maksas starptautiskajām organizācijām. 4.tabula.

CAA uzskaites un novērtēšanas metodes, skaidrojumi bilances posteņiem.

Zvērināta revidenta ziņojums par LR SM Civilās aviācijas administrācijas 2004.gada pārskatu.

LR Satiksmes ministrijas Civilās aviācijas administrācijas finansējums un tā izlietojums.

Saskaņā ar likuma “Par aviāciju” 5.pantu, Civilās aviācijas administrācija ir LR Satiksmes ministrijai pakļauta valsts pārvaldes institūcija, kas tiek finansēta no līdzekļiem, kas iegūti, iekasējot maksu par pakalpojumiem un no Latvijas Republikas aviācijas uzņēmumu maksājumiem. Civilās aviācijas administrācija darbojas atbilstoši bezpeļņas organizācijas principiem un netiek finansēta no valsts budžeta līdzekļiem.

Tāpat, kā iepriekšējos gados, arī 2004.gadā Civilās aviācijas administrācijas finansējuma avots bija gaisa transporta pakalpojumu saņēmēju maksājumi, kas novirzīti ne tikai šo pakalpojumu tiešo izmaksu segšanai, bet arī lidojumu drošības līmeņa paaugstināšanai. Tādējādi, Civilās aviācijas administrācijas ieņēmumus (un tostarp aviācijas negadījumu un incidentu izmeklēšanas funkcijas finansu resursus) veidoja:

- 1) Civilās aviācijas administrācijas pakalpojumu ņēmēju maksājumi, atbilstoši Satiksmes ministra 1994.gada 21.martā apstiprinātajiem izcenojumiem;
- 2) Maksa par gaisa kuģu pacelšanos/nosēšanos Starptautiskajā lidostā “Rīga”:
  - līdz 2004.gada 31.maijam - 22% no pamattarifa 13.9 USD (*t.i. 3.058 USD*) par katriem maksimālā pacelšanās svara 1000 kg maršrutos, kas pārsniedz 350 km attālumu un 22% no pamattarifa 4 USD (*t.i. 0.88 USD*) par katriem maksimālā pacelšanās svara 1000 kg maršrutos, kas nepārsniedz 350 km attālumu;
  - no 2004.gada 1.jūnija līdz 31.oktobrim – 30.5% no pamattarifa 10 USD (*t.i. 3.05 USD*) par katriem maksimālā pacelšanās svara 1000 kg maršrutos, kas pārsniedz 350 km attālumu un 30.5% no pamattarifa 1 USD (*t.i. 0.305 USD*) par katriem maksimālā pacelšanās svara 1000 kg maršrutos, kas nepārsniedz 350 km attālumu;
- 3) Maksa par gaisa kuģu pārlidojumiem (tranzīta lidojumiem) - no 2004.gada 1.novembra – 6.7 % no maksas, ko VAS “Latvijas gaisa satiksme” iekasējusi par gaisa kuģu pārlidojumiem.

2004.gadam plānotais Civilās aviācijas administrācijas budžets bija 664.9 tūkst.latu, bet saistībā ar lidojumu skaita palielināšanos pēc Latvijas iestāšanās ES 2004.gada 1.maijā, faktiskie ieņēmumi kopumā pārsniedza plānotos un bija 759 tūkst.latu. Tomēr, lai gan Civilās aviācijas administrācijai pienākošās maksas daļa par gaisa kuģu tranzīta lidojumiem novembra un decembra mēnesī veido šo mēnešu ieņēmumus, saskaņā ar 2004.gada 28.decembrī starp Civilās aviācijas administrāciju un VAS “Latvijas gaisa satiksme” noslēgto pilnvarojuma līgumu maksājumu iekasēšanai un pārskaitīšanai, Civilās aviācijas administrācijai tie faktiski pārskaitīti 2005.gada janvārī un februārī.

Sakarā ar pakalpojumu apjoma, darbinieku skaita, u.c. Civilās aviācijas administrācijas darbības rādītāju izmaiņām 2004.gadā, izmaksas apgrozījuma sasniegšanai un administrācijas izmaksas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kopumā palielinājušās par 109.9 tūkst. Ls jeb 51.7 %. Turpretī pārējās saimnieciskās darbības izmaksas pārskata gadā palielinājušās par 16.5 tūkst.latu jeb 28.3 %. To ietekmējis izdevumu palielinājums aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas funkcijas finansēšanai, izmaksu palielinājums valūtas kursa svārstību rezultātā, kā arī izmaksu samazinājums uz līguma pamata pieaicinātu pilotu eksaminatoru darba apmaksai. Valsts pamatbudžeta programmas “Neatkarīgās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļas darbības nodrošināšana” finansēšanai 2004.gadā pārskaitīti 45.1 tūkst.latu (2003.gadā – 26.8 tūkst.latu), bet zaudējumi saistībā ar valūtas kursa svārstībām - 25.1 tūkst.latu (2003.gadā – 18.5 tūkst.latu).

Kopējais pārskata gada finansu rezultāts (peļņa) ir 109.8 tūkst.latu un tas novirzīts pārējo rezervju papildināšanai.

Turpinot sadarbību ar starptautiskajām aviācijas organizācijām, arī 2004.gadā Latvijas ikgadējo dalības maksu starptautiskajās organizācijās - JAA un ECAC apmaksāja Civilās aviācijas administrācija. Kopējā minēto maksājumu summa atskaites gadā bija 15.9 tūkst.latu.

Generāldirektors

M.Gorodcovs

1.pielikums.

Informācija par LR Satiksmes ministrijas Civilās aviācijas administrācijas līdzekļu izlietojumu 2004.gadā.

1.tabula.

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)

Nr. p.k.	Posteņi	Piezīmes Nr.*	Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi :		221305	360285
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi - pamatlīdzekļi - ilgtermiņa finansu ieguldījumi	1. 2.	53096 10851 42245	56393 56393 -
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi		168209	303892
1.2.1.	Krājumi, t.sk.: - izejvielas, pamatmateriāli, palīgmateriāli - avansa maksājumi par precēm		1408 125	1403 4606
1.2.2.	Debitori, t.sk.: - pircēju un pasūtītāju parādi - citi debitori - nākamo periodu izmaksas	3. 4.	100123 718 2396	188927 693 6932
1.2.3.	Naudas līdzekļi	5.	63439	101331
2.	Pasīvi :		221305	360285
2.1.	Pašu kapitāls - pārējās rezerves		181722	291536
2.2.	Kreditori, t.sk. : - parādi piegādātājiem - nodokļi un sociālās nodrošināšanas maksājumi - pārējie kreditori - uzkrātās saistības	6. 7. 8.	39583 1413 14231 9905 14034	68749 1592 23062 17030 27065

* Piezīmes ir kopsavilkuma bilances neatņemama sastāvdaļa. Piezīmju atšifrējumi sniegti "Skaidrojumos bilances posteņiem".

2.tabula.

Civilās aviācijas administrācijas līdzekļu izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Posteņi	2003.gada faktiskā izpilde	Pārskata gadā (2004)	
			pēc apstiprinātās tāmes	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	451526	664868	759037
1.1.	Maksājumi par gaisa kuģu pacelšanos/nosēšanos	411441	630000	639164
1.2.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	24054	24500	30713
1.3.	Ieņēmumi no maksas par gaisa kuģu pārlidojumiem	-	-	82662
1.4.	Citi ieņēmumi	16031	10368	6498
2.	Izdevumi (kopā):	470511	664868	649223
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā):	427202	603997	588216
2.1.1.	Atalgojumi	241379	336259	314323
2.1.2.	Sociālais nodoklis	54521	81005	71437
2.1.3.	Komandējumi	22995	60162	52898
2.1.4.	Sakari	9730	10010	11081
2.1.5.	Kancelejas izdevumi	4680	4632	8224
2.1.6.	Transporta	12067	14250	10870
2.1.7.	Informātikas un preses izdevumi	1991	4505	4276
2.1.8.	Pārējie saimnieciskās darbības izdevumi	1734	2140	4154
2.1.9.	Pārējās administrācijas izmaksas	2010	2500	5829
2.1.10.	Banku pakalpojumi	1048	1500	1151
2.1.11.	Kvalifikācijas celšana	9634	22281	12039
2.1.12.	Telpu īre	10068	20343	11901
2.1.13.	Kārtējā remonta izdevumi	-	-	4596
2.1.14.	Izdevumi darbinieku veselības apdrošināšanas polišu iegādei	-	9760	4327
2.1.15.	Ar pilotu eksaminēšanu saistītie izdevumi	12826	-	3894
2.1.16.	Neatskaitāmais PVN priekšnodoklis	8892	9650	20267
2.1.17.	Pamatlīdzekļu nolietojums	14278	25000	8865
2.1.18.	Uzkrājumi neizmantotiem atvaļinājumiem	700	-	10581
2.1.19.	Uzkrājumi sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par neizmantotiem atvaļinājumiem	115	-	2451
2.1.20.	Zaudējumi no valūtas kursa svārstībām	18534	-	25052
2.2.	Pārējie izdevumi (kopā):	43309	60871	61007
2.2.1.	Dalības maksas starptautiskajās organizācijās	16532	15787	15923
2.2.2.	Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas neatkarīgās nodaļas darbības finansēšana	26777	45084	45084
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	Faktiski nodarbināto skaits	37	-	39
3.2.	vidējā amatalga	198	-	220

3.tabula.

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi ieņēmumi (latos)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	Izcenojums, LVL	Faktiskie ieņēmumi, LVL
1.	Ieņēmumi no gaisa kuģu ekspluatantu maksājumiem (kopā):		30713
1.1.	Maksa par gaisa kuģu reģistrēšanu LR Civilo gaisa kuģu reģistrā:		
	- gaisa kuģu reģistrēšana	Ls 20 + Ls 10 par katru tonnu no gaisa kuģa maksimālās pacelšanās masas	4062
	- gaisa kuģa pārreģistrēšana	20	20
	- gaisa kuģa izslēgšana no LR Civilo gaisa kuģu reģistra	10	50
1.2.	Maksa par nepārtrauktu gaisa kuģu lidojumu derīguma uzraudzību:		
	- lidojumu derīguma apliecības izsniegšana (atkarībā no gaisa kuģa pacelšanās masas):		
	= līdz 700 kg	20	20
	= no 701-1000 kg	40	80
	= no 1001-2000 kg	80	160
	= no 2001- 3000 kg	120	120
	= no 3001-5700 kg	210	-
	= no 5701-10000 kg	320	320
	= no 10001 – 20000 kg	530	530
	= virs 20000 kg	630	5670
	- lidojumu derīguma apliecības pagarināšana :		
	= līdz 700 kg	10	90
	= no 701- 1000kg	20	80
	= no 1001- 2000 kg	40	680
	= no 2001-3000kg	60	-
	= no 3001-5700 kg	105	630
	= no 5701-10000 kg	160	480
	= no 10001-20000 kg	265	1060
	= virs 20000 kg	315	6379
1.3.	Maksa par gaisa kuģu ekspluatantu sertifikāciju:		
	- uzņēmumi, kas veic neregulāros lidojumus ar ne vairāk kā 2 gaisa kuģiem	750	750
	- uzņēmumi, kas veic neregulāros lidojumus ar vairāk kā 2 gaisa kuģiem	1200	-
	- uzņēmumi, kas veic regulāros lidojumus ar ne vairāk kā 2 gaisa kuģiem	2000	-

	- uzņēmumi, kas veic regulāros lidojumus ar vairāk nekā 2 gaisa kuģiem	2000+200 par katru gaisa kuģi	-
	- sertifikātu darbības termiņu pagarināšana	50 % no sākotnējās iemaksas	1200
1.4.	Maksa par aviācijas personāla apliecību un kvalifikācijas atzīmju izsniegšanu:		
	- ultravieglās lidmašīnas pilotam	5	107
	- pilotam amatierim	5	85
	- komercpilota apliecība	10	170
	- transportlīnijas pilota apliecība	10	60
	- kvalifikācijas atzīme	10	760
	- kvalifikācijas eksāmens	30	840
	- derīguma sertifikāta izsniegšana	10	1575
	- tiesību piešķiršana ārzemēs izdotas apliecības īpašniekam	10	30
	- pamata maksa par kvalifikācijas eksāmenu komercpilota apliecības izsniegšanai	Ls 17 par katru priekšmetu	3485
	- pamata maksa par komercpilota apliecības izsniegšanu	45	270
	- pamata maksa par avioliñiju transporta pilota apliecības izsniegšanu	45	225
1.5.	Maksa par lidlauku reģistrēšanu:		
	- vizuāļajiem lidojumu lidlaukiem	300	-
	- instrumentālo lidojumu lidlaukiem	600	-
	- lidlaukiem bez precīzas nosēšanās nodrošinājuma	1000	-
	- lidlaukiem pēc ICAO I kategorijas	2000	-
	- lidlaukiem pēc ICAO II kategorijas	3000	-
1.6.	Maksa par lidlauku sertificēšanu:		
	- vizuāļajiem lidojumu lidlaukiem	450	-
	- instrumentālo lidojumu lidlaukiem	1500	-
	- lidlaukiem bez precīzas nosēšanās nodrošinājuma	1500	-
	- lidlaukiem pēc ICAO I kategorijas	3000	-
	- lidlaukiem pēc ICAO II kategorijas	5000	-
	- maksa par sertifikāta termiņa pagarināšanu	50% apmērā no sākotnējās iemaksas	225
1.7.	Maksa par pieprasītu lidlauku inspekciju	100	200
1.8.	Maksa par sertifikāta izsniegšanu mācību iestādei, kas sagatavo lidojuma apkalpes personālu	150	300
2.	Gaisa kuģu pacelšanās/nosēšanās maksas	30.5 % no maksas par g/k nosēšanos Starptautiskajā lidostā "Rīga"	639164
3.	Maksa par g/k tranzīta lidojumiem (kopā):	6.7% no gaisa kuģu pārlidojumu maksas	82662
4.	Ieņēmumi no banku procentiem	-	213
5.	Citi ieņēmumi	-	6285
	Ieņēmumi kopā :	-	759037

4.tabula.

Dalības maksas starptautiskajām organizācijām (latos)

Nr. p.k.	Organizācijas nosaukums	Iepriekšējā gadā 2003.	Pārskata gadā 2004.
1.	Joint Aviation Authorities (JAA)	14252	13506
2.	European Civil Aviation Conference (ECAC)	2280	2417
	Kopā :	16532	15923

CAA uzskaites un novērtēšanas metodes un skaidrojumi bilances posteņiem.

1. Grāmatvedības politika

1.1. Uzskaites un novērtēšanas metodes - vispārīgie principi

1. Gada pārskats ir sagatavots atbilstoši LR likumiem “Par grāmatvedību” un “Par uzņēmumu gada pārskatiem”, kā arī Latvijas grāmatvedības standartiem Nr.1 „Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes” un Nr.2 „Naudas plūsmas pārskats”.
2. Peļņas un zaudējumu aprēķins ir sagatavots atbilstoši apgrozījuma izmaksu metodei.
3. Naudas plūsmas pārskats sagatavots, pamatdarbības naudas plūsmu nosakot pēc tiešās metodes.
4. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzņēmuma lietotās uzskaites un novērtēšanas metodes nav mainītas.

1.2. Ieņēmumu atzīšana un neto apgrozījums

Apgrozījums ir gada laikā gūtie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez pievienotās vērtības nodokļa.

1.3. Pamatlīdzekļi

Bilancē visi pamatlīdzekļi ir atspoguļoti to iegādes cenās, atskaitot nolietojumu. Nolietojums ir aprēķināts pēc lineārās metodes, piemērojot šādas nolietojuma normas:

Transporta līdzekļi	20 %
Citi pamatlīdzekļi:	
sākotnējā vērtībā līdz 100 LVL	50 %
sākotnējā vērtībā virs 100 LVL	20 %
Datori un datu uzkrāšanas iekārtas	33 %

1.4. Debitoru parādi

Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti neto vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot uzkrājumus šaubīgiem un bezcerīgiem debitoru parādiem. Speciālie uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem debitoru parādiem tiek veidoti gadījumos, kad vadība uzskata, ka šo speciāli nodalīto debitoru parādu atgūšana ir apšaubāma.

1.5. Naudas vienība un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Šajos finanšu pārskatos atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas nacionālajā valūtā – latos (LVL).

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti latos pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā valūtas kursa attiecīgā darījuma veikšanas dienā.

Līdzekļi un saistības, kas izteikti ārvalstu valūtā, tiek pārrēķināti latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa pārskata gada pēdējā dienā. Ārvalstu valūtas kursa svārstību rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi tiek atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

	31.12.04.	31.12.03.
1 ASV dolārs	0.516	0.541
1 eiro	0.703	0.674

1.6. Nauda un tās ekvivalenti

Naudas plūsmas pārskatā nauda un tās ekvivalenti sastāv no naudas kasē un tekošo bankas kontu atlikumiem.

1.7. Pārskata periods

Finanšu atskaites gads aptver periodu no 01.01.2004. līdz 31.12.2004.

2. Paskaidrojumi pie bilances posteņiem

Piezīme Nr.1. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu kustības pārskats

	Pārējie pamatlīdzekļi	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	Kopā
Sākotnējā vērtība			
31.12.2003.	35821	-	35821
Iegādāts 2004.	23678	30729	54407
31.12.2004.	59499	30729	90228
Nolietojums			
31.12.2003.	24970	X	24970
Aprēķināts 2004.	8865	X	8865
31.12.2004.	33835	X	33835
Bilances vērtība uz 31.12.2003.	10851	X	10851
Bilances vērtība uz 31.12.2004.	25664	30729	56393

Piezīme Nr.2. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Bilances vērtība uz 31.12.03.	42245
Pārvietošana uz īstermiņa posteni 2004.gadā	42245
Bilances vērtība uz 31.12.04.	-

2003.gada pārskata ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā bilances postenī “pārējie aizdevumi” tika uzskaitīts debitoru parāds, kura atmaksas termiņš ir lielāks par vienu gadu.

Saskaņā ar 24.02.2005. noslēgto vienošanos tiks veikta parāda atmaksa ne vēlāk kā līdz 2005.gada 31.martam. 2004.gada pārskatā debitoru parāda summa pārvietota uz īstermiņa posteni.

Piezīme Nr.3. Pircēju un pasūtītāju parādi

	2004	2003
Pircēju un pasūtītāju parādi	189488	100123
Šaubīgie debitori	-561	-
Bilances vērtība	188927	100123

Piezīme Nr.4. Citi debitori

Debitoru sadalījums :

	2004	2003
Norēķinu personas parāds	220	502
Citi debitori	414	-
PVN saņemtajiem avansiem	59	216
Bilances vērtība	693	718

Piezīme Nr.5. Naudas līdzekļi valūtā un LVL pēc LB kursa uz 31.12.04.

	2004	2003
	LVL	LVL
Naudas līdzekļi bankās	100912	62235
Naudas līdzekļi kasē	419	1204
Kopā :	101331	63439

Piezīme Nr. 6. Nodokļi un sociālās nodrošināšanas maksājumi

Nodokļa veids	2004	2003
Norēķini par sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	12474	7743
Norēķini par iedzīvotāju ienākuma nodokli	9244	5874
Norēķini par pievienotās vērtības nodokli	1344	614
Kopā	23062	14231

Piezīme Nr.7. Pārējie kreditori

	2004	2003
Norēķini par darba algu	16234	9905
Eurocard/Mastercard karšu konti	766	-
Parāds norēķinu personai	30	-
Kopā	17030	9905

Piezīme Nr.8. Uzkrātās saistības

	2004	2003
Uzkrātās saistības neizmantotiem atvaļinājumiem	21962	11381
Uzkrātās saistības sociālās apdrošināšanas maksājumiem par neizmantotiem atvaļinājumiem	5103	2653
	27065	14034

REVIDENTA ZIŅOJUMS

Civilās Aviācijas Administrācijas
vadībai

Mēs esam veikuši Civilās Aviācijas Administrācijas 2004. gada finanšu pārskata, kas atspoguļots no 3.-17. lappusei, revīziju. Revidētais finanšu pārskats ietver Civilās Aviācijas Administrācijas 2004. gada 31. decembra bilanci, 2004. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu, pašu kapitāla izmaiņu pārskatu, naudas plūsmas pārskatu un pielikumu. Par šo finanšu pārskatu ir atbildīga Civilās Aviācijas Administrācijas vadība. Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko izsakām par šo finanšu pārskatu, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju.

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas izdotajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka finanšu pārskatā nav būtisku kļūdu. Revīzija ietver finanšu pārskatā norādīto summu un citas finanšu pārskatā ietvertās informācijas pamatojuma pārbaudi izlases veidā. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības principu un nozīmīgu Civilās Administrācijas vadības izdarīto pieņēmumu, kā arī vispārēju finanšu pārskata satura izvērtējumu. Uzskatām, ka veiktā revīzija ir devusi pietiekamu pamatojumu mūsu atzinuma izteikšanai.

Mūsaprāt, iepriekš minētais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Civilās Aviācijas Administrācijas finansiālo stāvokli 2004. gada 31. decembrī, tās darbības rezultātiem un naudas plūsmu 2004. gadā saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Par uzņēmumu gada pārskatiem”.

Mēs esam iepazinušies arī ar vadības ziņojumu par 2004. gadu, kas pievienotajā 2004. gada pārskatā atspoguļots no 4.-5. lappusei, un neesam atklājuši būtiskas neatbilstības starp šajā vadības ziņojumā un 2004. gada finanšu pārskatā atspoguļoto finanšu informāciju.

V. Dzene

zvērināta revidente sertifikāts Nr 108
SIA „Dzene un partneri” valdes locekle,
komercsabiedrības licence Nr 85

Rīgā 2005. gada 30. martā

Dzene un partneri

Dzene un partneri

Kontakti

Civilās aviācijas administrācija

Lidosta „Rīga”, LV – 1053, Latvija

Tel.: 7830936; Fakss: 7830967;

e-pasts: latcaa@latcaa.gov.lv

Mājas lapa: www.caa.lv

Ģenerāldirektors	Māris Gorodcovs	7830936
Ģenerāldirektora vietnieks	Māris Čerņonoks	7830950
Biroja administratore	Ilze Raņķe	7830936
Aeronavigācijas daļa	Māris Čerņonoks	7830950
Aviācijas drošības daļa	Jānis Palms	7830965
Aviācijas personāla sertificēšanas daļa	Gunārs Prekelis	7830955
Eiropas un starptautisko tiesību daļa	Oskars Galanders	7830960
Finanšu daļa	Signe Pušpure	7830941
Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa	Edgars Gindra	7830970
Iekšējā audita un kvalitātes vadības daļa	Ruta Bogdane	7830939
Juridiskā, administratīvā un personāla daļa	Anna Čudare	7830960
Lidlauku standartu un drošības daļa	Valdemārs Piesis	7830966
Lidotspējas daļa	Gundars Lapiņš	7830944